TÜRKÇE

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Sözcük anlamı ve söz sanatları

Soru 1-5 • Cevaplarınızı kendi cümlelerinizle yazınız.

01. SORU

Bağlamdan anlam

Ece, sergideki her resmi dikkatle inceledi. En küçük renk farkını bile fark eden bu **titiz** bakışıyla arkadaşlarını şaşırttı.
“Titiz” sözcüğünün bu metindeki anlamını yazınız.

02. SORU

Bağlamdan anlam

Yeni kitaplıkta gösterişli süsler yoktu. **Yalın** tasarım, kitapları kolayca bulmamızı sağlıyordu.
“Yalın” sözcüğünün anlamını metinden hareketle yazınız. Aynı anlamda kullanıldığı bir cümle kurunuz.

03. SORU

Söz grubunun anlamı

Birkaç başarısız denemeden sonra da çalışmayı bırakmadı. Her yeni fikir, onun için **yeni bir kapı açıyordu**.
Koyu yazılan söz grubuyla anlatılmak isteneni açıklayınız.

04. SORU

Söz sanatları

“Yorgun sokak lambası, gece boyunca nöbet tuttu.”
Cümledeki söz sanatını yazınız. Hangi varlığa hangi insan özelliğinin verildiğini açıklayınız.

05. SORU

Söz sanatları

“Dedemin elleri, yaşlı bir ağacın dalları gibiydi.”
Benzeyen, kendisine benzetilen ve benzetme edatını yazınız. Benzetmenin düşündürdüğü bir ortak özelliği belirtiniz.

TÜRKÇE

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Söz sanatları, fiilimsiler ve cümlenin ögeleri

Soru 6-10 • Cevaplarınızı kendi cümlelerinizle yazınız.

06. SORU

Söz sanatları

“Yüzünde gülüşler açar, içinde hüzün büyürdü.”
Dizede “gülüş” ve “hüzün” arasındaki karşıtlığa dayanan söz sanatını yazınız. Karşıtlığın ne anlattığını açıklayınız.

07. SORU

Fiilimsiler

“Kitap okumayı seven çocuk, gülümseyerek yanımıza geldi.”
Cümledeki üç fiilimsiyi bulunuz. Her birinin türünü yazınız.

08. SORU

Fiilimsi ve kalıcı isim

“Annemin yaptığı dolmayı yedikten sonra yürümeye çıktık.”
“Dolma” neden fiilimsi değildir? Cümledeki bir isim-fiili ve bir sıfat-fiili türleriyle yazınız.

09. SORU

Çekimli fiil ve fiilimsi

I. “Çocuk güldü.”
II. “Gülen çocuk bize el salladı.”
“Güldü” ve “gülen” sözcüklerini çekimli fiil / fiilimsi olarak sınıflandırınız. Fiilimsinin cümledeki görevini açıklayınız.

10. SORU

Cümlenin ögeleri

“Dün akşam öğrenciler okulun bahçesinde kitap okudu.”
Cümlenin yüklemini, öznesini, belirtisiz nesnesini, yer tamlayıcısını ve zarf tamlayıcısını ayrı ayrı yazınız.

TÜRKÇE

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Metni anlama ve yorumlama

Soru 11-15 • Cevaplarınızı kendi cümlelerinizle yazınız.

11. SORU

Metne göre cevaplama

Mahalledeki kitap dolabı haftada bir gün açılıyordu. Gönüllüler, çalışanların da kitap alabilmesi için dolabı çarşamba akşamları açmaya karar verdi.

Açılış zamanı neden değiştirilmiştir? Metne dayanarak yazınız.

12. SORU

Çıkarım yapma

Arda, robotu her durduğunda not aldı. Son denemede robot çalıştı ama Arda önceki notlarını silmedi; defterine “Yeniden gerekebilir.” yazdı.

Arda’nın çalışma anlayışıyla ilgili bir çıkarım yazınız. Metinden bir kanıt gösteriniz.

13. SORU

Metnin konusu

Kentlerdeki küçük yeşil alanlar kuşlara barınak olur. Yağmur suyunun toprağa geçmesini sağlar. İnsanlara dinlenebilecekleri serin köşeler sunar.

Metnin konusunu kısa bir söz grubuyla yazınız.

14. SORU

Ana fikir

Bir kitabı bitirmek, onu anlamış olmak değildir. Okurken sorular sormak ve anlatılanları kendi yaşantımızla ilişkilendirmek, sözcüklerin ardındaki düşünceyi görmemizi sağlar.

Metnin ana fikrini tek cümleyle yazınız.

15. SORU

Başlık ve ana fikir

Sınıf, okul bahçesindeki atıkları bir hafta boyunca topladı. Sonra yalnızca temizlik yapmanın yetmediğini fark etti. Yeniden atık oluşmasını azaltmak için matara kullanmaya ve gereksiz ambalajları tercih etmemeye başladı.

Metne uygun bir başlık yazınız. Metnin vermek istediği mesajı bir cümleyle belirtiniz.

TÜRKÇE

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Anlatım, metin türü ve soru oluşturma

Soru 16-20 • Cevaplarınızı kendi cümlelerinizle yazınız.

16. SORU

Ana duygu

“Yol uzar, evimizin ışığı düşer aklıma.
Annemin sesi gelir her akşam kulağıma.”
Dizelerin ana duygusunu yazınız. Bu duyguyu düşündüren bir ifadeyi belirtiniz.

17. SORU

Anlatım biçimi

Dar sokağın iki yanında cumbalı evler sıralanıyordu. Mavi kapıların boyası dökülmüş, taş basamakların kenarları aşınmıştı.
Baskın anlatım biçimini yazınız. Metinden iki ayrıntıyla gerekçelendiriniz.

18. SORU

Düşünceyi geliştirme

Basılı sözlükte kelimeyi sayfalar arasında ararız. Dijital sözlükte ise arama kutusuna yazarız. İkisinin de amacı anlamı bulmaktır; arama yolları farklıdır.
Kullanılan düşünceyi geliştirme yolunu yazınız. Metindeki benzerliği ve farklılığı belirtiniz.

19. SORU

Metin türü

Yıllar sonra bile ilk kütüphane ziyaretimi unutmadım. O gün öğretmenimle rafların arasında dolaşmış, ödünç aldığım kitabı eve kadar elimden bırakmamıştım.
Bu metnin ait olduğu türü yazınız. Türün metinde görülen bir özelliğini belirtiniz.

20. SORU

Metne soru sorma

Okulun bilim kulübü, cuma günü kütüphanede bir sergi açtı. Öğrenciler, geri dönüştürülen malzemelerle yaptıkları araçları ziyaretçilere tanıttı.
Cevabı metinde bulunan, birbirinden farklı iki soru yazınız. Her sorunun cevabını da belirtiniz.

TÜRKÇE

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Okuma, dil bilgisi ve yazılı anlatım

Soru 21-25 • Cevaplarınızı kendi cümlelerinizle yazınız.

21. SORU

Metne göre cevaplama

Okul bahçesindeki depoda çatılardan gelen yağmur suyu birikiyor. Bu su ağaçları sulamakta kullanılıyor; böylece şebeke suyundan tasarruf ediliyor.

Su nereden toplanıyor, nerede kullanılıyor? Uygulamanın sağladığı yararı yazınız.

22. SORU

Cümlenin ögeleri

“Öğretmenimiz dün sınıfta yeni kitabı tanıttı.”

Yüklemi bulunuz. Ardından özneyi, belirtili nesneyi, yer tamlayıcısını ve zarf tamlayıcısını yazınız.

23. SORU

Düşünceyi geliştirme

Küçük alışkanlıklar su tüketimini azaltabilir. Diş fırçalarken musluğu kapatmak ve sebzeleri akan suda değil bir kapta yıkamak buna örnektir.

Düşünceyi geliştirme yolunu yazınız. Bu yolun anlatıma katkısını açıklayınız.

24. SORU

Kanıtlı çıkarım

Duru, tartışmada sözünü kesen arkadaşını dinledi. Konuşma sırası gelince “Önce ne demek istediğini doğru anladığımdan emin olayım.” dedi.

Duru’nun iletişim tutumuyla ilgili bir çıkarım yazınız. Çıkarımınızı metne dayandırınız.

25. SORU

Açıklayıcı anlatımla yazma

Konu: Okul kitaplığından yararlanmanın öğrenciye katkıları.

Açıklayıcı anlatımla 4-5 cümlelik bir paragraf yazınız. En az iki katkı belirtiniz; bunlardan birini örnekle açıklayınız.

TÜRKÇE

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Şiir, paragraf ve öyküleyici anlatım

Soru 26-30 • Cevaplarınızı kendi cümlelerinizle yazınız.

26. SORU

Şiir yazma

Tema: Özlem.
Dört dizelik özgün bir şiir yazınız. Temayı hissettiren en az iki duygu veya görüntüye yer veriniz. Uyak kullanmak zorunlu değildir.

27. SORU

Yazma stratejisi

I. Sonunda fidanı sulayıp yanına adımızı yazdık.
II. Önce bahçede uygun bir yer seçtik.
III. Daha sonra çukuru açıp fidanı yerleştirdik.
Cümleleri oluş sırasına göre düzenleyip bir paragraf olarak yeniden yazınız.

28. SORU

Betimleyici anlatımla yazma

Bir okul kütüphanesini gözünüzde canlandırınız.
Üç cümleyle betimleyiniz. En az bir görme ve bir işitme ayrıntısı kullanınız. Bir olay anlatmak yerine ortamı tanıtınız.

29. SORU

Geçiş ve bağlantı

Konu: Bir grup çalışmasında karşılaşılan güçlük ve bulunan çözüm.
Üç cümlelik bir paragraf yazınız. “Ancak” ile karşıtlık, “bu nedenle” ile sonuç ilişkisi kurunuz.

30. SORU

Öyküleyici anlatımla yazma

Başlangıç: “Kütüphanenin kapısında küçük bir defter buldum. İlk sayfasında yalnızca bir isim yazıyordu.”
Bu başlangıcı öyküleyici anlatımla 4-5 yeni cümle ekleyerek tamamlayınız. Bir olay gelişimi ve çözüm oluşturunuz. Olayların sırası anlaşılır olsun.

CEVAP ANAHTARI

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Sözcük anlamı ve söz sanatları

Soru 1-5 • Örnek cevaplar ve kabul ölçütleri

01. SORU

CEVAP

Ayrıntılara dikkat eden, özenli davranan. “Dikkatli” veya “özen gösteren” gibi bağlama uygun karşılıklar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Özen ve ayrıntılara dikkat anlamını verme: 10 puan.

02. SORU

CEVAP

Sade, süsten uzak. Örnek: “Odanın yalın dekorasyonu gözümü yormadı.” Sözcüğün aynı anlamda kullanıldığı başka cümleler kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Doğru anlam: 5; aynı anlamda, kurallı örnek cümle: 5 puan.

03. SORU

CEVAP

Yeni bir imkân, çözüm veya ilerleme yolu ortaya çıkması anlatılmaktadır. Fiziksel bir kapının açılmasından söz edilmez.

Ölçütler (10 puan): Yeni fırsat veya çözüm olanağı anlamını açıklama: 10 puan.

04. SORU

CEVAP

Kişileştirme (teşhis). Sokak lambasına insanın yorulma ve nöbet tutma özellikleri verilmiştir.

Ölçütler (10 puan): Kişileştirme: 4; varlık ve insan özelliğini açıklama: 6 puan.

05. SORU

CEVAP

Benzeyen: dedenin elleri. Kendisine benzetilen: yaşlı ağacın dalları. Edat: gibi. Ortak özellik: kırışık, boğumlu veya damarları belirgin olma gibi gerekçeli yorumlar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): İlk üç unsur: 2’şer puan; uygun ortak özellik: 4 puan.

CEVAP ANAHTARI

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Söz sanatları, fiilimsiler ve cümlenin ögeleri

Soru 6-10 • Örnek cevaplar ve kabul ölçütleri

06. SORU

CEVAP

Tezat (karşıtlık). Kişinin dışarıya yansıttığı sevinç ile içinde yaşadığı üzüntü arasındaki zıtlık anlatılmaktadır.

Ölçütler (10 puan): Tezat: 4; dış görünüş ve iç duygu karşıtlığını açıklama: 6 puan.

07. SORU

CEVAP

Okumayı: isim-fiil (-ma). Seven: sıfat-fiil (-en), çocuğu niteler. Gülümseyerek: zarf-fiil (-erek), gelme eyleminin nasıl yapıldığını belirtir.

Ölçütler (10 puan): Üç fiilimsiyi bulma: 4; üç türü doğru belirtme: 6 puan. Kısmi doğrular orantılı değerlendirilir.

08. SORU

CEVAP

Dolma, burada bir yemek adı olarak kalıcı isimdir. Yürümeye: isim-fiil. Yaptığı: sıfat-fiil. “Yedikten sonra” zarf-fiil grubudur; soru bunu istememektedir.

Ölçütler (10 puan): Kalıcı isim açıklaması: 4; yürümeye ve yaptığı sözcüklerini türleriyle verme: 3’er puan.

09. SORU

CEVAP

Güldü: çekimli fiil; kip ve kişi anlamıyla yargı bildirir. Gülen: sıfat-fiil; çocuk adını niteler. İkinci cümlenin çekimli fiili “salladı”dır.

Ölçütler (10 puan): İki sınıflandırma: 6; gülenin çocuğu nitelediğini açıklama: 4 puan.

10. SORU

CEVAP

Yüklem: okudu. Özne: öğrenciler. Belirtisiz nesne: kitap. Yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç): okulun bahçesinde. Zarf tamlayıcısı (zarf tümleci): dün akşam.

Ölçütler (10 puan): Her doğru öge ve sözcük grubu: 2 puan; toplam 10 puan.

CEVAP ANAHTARI

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Metni anlama ve yorumlama

Soru 11-15 • Örnek cevaplar ve kabul ölçütleri

11. SORU

CEVAP

Gündüz çalışan kişilerin de kitap alabilmesini sağlamak için açılış akşam saatlerine alınmıştır. Aynı anlamı veren cevaplar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Çalışanların erişimini sağlama amacını metne uygun açıklama: 10 puan.

12. SORU

CEVAP

Örnek: Arda, hatalarından öğrenmeye ve deneyimlerini saklamaya önem verir. Kanıt: Robot çalışsa da önceki notlarını silmemesi. Kanıtlı başka uygun çıkarımlar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Metne uygun çıkarım: 5; çıkarımı destekleyen somut kanıt: 5 puan.

13. SORU

CEVAP

Kentlerdeki yeşil alanların yararları / işlevleri. “Doğa” gibi aşırı genel ifadeler kapsamı tam karşılamaz.

Ölçütler (10 puan): Yeşil alanları ve bunların kent yaşamına yararını içeren konu ifadesi: 10 puan.

14. SORU

CEVAP

Örnek: Kitabı anlamak için yalnızca bitirmek değil, sorgulayarak ve yaşamla ilişki kurarak okumak gerekir. Aynı düşünceyi veren farklı cümleler kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Sorgulayıcı ve ilişki kuran okumanın anlama için gerekli olduğunu belirtme: 10 puan.

15. SORU

CEVAP

Örnek başlık: “Temizliğin Ötesinde”. Mesaj: Çevreyi korumak için atıkları toplamanın yanında atık oluşumunu da azaltmak gerekir. İçerikle uyumlu başka başlık ve cümleler kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Kapsamı karşılayan başlık: 4; atık oluşumunu azaltma mesajı: 6 puan.

CEVAP ANAHTARI

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Anlatım, metin türü ve soru oluşturma

Soru 16-20 • Örnek cevaplar ve kabul ölçütleri

16. SORU

CEVAP

Özlem (ev / anne özlemi). Kanıt olarak “evimizin ışığı düşer aklıma” veya “annemin sesi gelir ... kulağıma” gösterilebilir.

Ölçütler (10 puan): Özlem duygusu: 5; metinden uygun dayanak: 5 puan.

17. SORU

CEVAP

Betimleyici anlatım. Cumbalı evler, boyası dökülmüş mavi kapılar, aşınmış taş basamaklar görsel ayrıntılarla bir mekânı göz önünde canlandırır.

Ölçütler (10 puan): Betimleme: 4; iki uygun ayrıntı: 2’şer puan; gerekçe: 2 puan.

18. SORU

CEVAP

Karşılaştırma. Benzerlik: kelimenin anlamını bulma amacı. Farklılık: basılı sözlükte sayfalarda, dijital sözlükte arama kutusuyla arama.

Ölçütler (10 puan): Karşılaştırma: 4; benzerlik: 3; farklılık: 3 puan.

19. SORU

CEVAP

Anı (hatıra). Yazar, geçmişte bizzat yaşadığı bir olayı sonradan hatırlayarak birinci kişi ağzıyla anlatmaktadır. Tarihli, aynı gün tutulmuş günlük değildir.

Ölçütler (10 puan): Anı türü: 5; geçmişte yaşanmış olayı sonradan anlatma özelliği: 5 puan.

20. SORU

CEVAP

Örnek: “Sergi nerede açılmıştır?” → Kütüphanede. “Araçlar hangi malzemelerle yapılmıştır?” → Geri dönüştürülen malzemelerle. Başka iki farklı ve metinden cevaplanabilir soru da kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Her soru: 3; metne uygun cevabı: 2 puan. İki soru aynı bilgiyi sormamalıdır.

CEVAP ANAHTARI

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Okuma, dil bilgisi ve yazılı anlatım

Soru 21-25 • Örnek cevaplar ve kabul ölçütleri

21. SORU

CEVAP

Çatılardan toplanıyor. Ağaçları sulamakta kullanılıyor. Şebeke suyu tüketimini azaltarak su tasarrufu sağlıyor. Aynı anlamdaki ifadeler kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Çatılardan toplama: 3; ağaçları sulamada kullanma: 3; su tasarrufu yararı: 4 puan.

22. SORU

CEVAP

Yüklem: tanıttı. Özne: öğretmenimiz. Belirtili nesne: yeni kitabı. Yer tamlayıcısı: sınıfta. Zarf tamlayıcısı: dün. Öbekler bölünmeden yazılır.

Ölçütler (10 puan): Her doğru öge: 2 puan; toplam 10 puan.

23. SORU

CEVAP

Örneklendirme. Genel düşünce, günlük yaşamdan iki davranışla somutlaştırılmış ve anlaşılır hâle getirilmiştir.

Ölçütler (10 puan): Örneklendirme: 4; somutlaştırma ve anlaşılır kılma katkısı: 6 puan.

24. SORU

CEVAP

Örnek: Duru, karşısındakini anlamaya ve sakin iletişim kurmaya önem verir. Arkadaşını dinlemesi ve doğru anladığını kontrol etmesi kanıttır. Gerekçeli eş değer yorumlar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Uygun çıkarım: 5; metindeki davranışla ilişkilendirme: 5 puan.

25. SORU

CEVAP

Örnek: Okul kitaplığı farklı türde eserlere ulaşmamızı sağlar. Böylece ilgi alanlarımızı keşfederiz. Okumak, kelime dağarcığımızı da geliştirir. Örneğin bir öyküde öğrendiğimiz yeni kelimeyi kendi yazımızda kullanabiliriz. Başka uygun paragraflar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): İki katkı: 4; uygun örnek: 2; açıklayıcı anlatım ve bütünlük: 2; 4-5 cümle, yazım/noktalama: 2 puan.

CEVAP ANAHTARI

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Şiir, paragraf ve öyküleyici anlatım

Soru 26-30 • Örnek cevaplar ve kabul ölçütleri

26. SORU

CEVAP

Örnek (dizeler / ile ayrılmıştır): Boş sandalyende akşamın izi / Penceremde bekler eski bir şarkı / Yoluna bakarım her gün sessizce / Sesinle ısınır evin her yanı. Özlemi yansıtan başka özgün şiirler de kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Temaya uygunluk: 4; iki duygu/görüntü: 2; dört dize: 2; anlam bütünlüğü: 2 puan. Uyak şartı aranmaz.

27. SORU

CEVAP

Sıra: **II - III - I**. Önce bahçede uygun bir yer seçtik. Daha sonra çukuru açıp fidanı yerleştirdik. Sonunda fidanı sulayıp yanına adımızı yazdık.

Ölçütler (10 puan): Oluş sırası: 6; tek ve bütünlüklü paragraf olarak yazma: 2; yazım/noktalama: 2 puan.

28. SORU

CEVAP

Örnek: Geniş pencerelerden süzülen ışık, ahşap rafları aydınlatıyordu. Masaların üzerinde renkli kitaplar sıralanmıştı. Sessizliği yalnızca çevrilen sayfaların hışırtısı bölüyordu. Başka uygun betimlemeler kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Görme ayrıntısı: 3; işitme ayrıntısı: 3; betimleyici anlatım ve üç cümle: 2; dil/yazım: 2 puan.

29. SORU

CEVAP

Örnek: Görevleri paylaştık ancak sunum için yeterli zamanımız kalmadı. Bu nedenle teneffüste kısa bir prova yaptık. Prova sayesinde eksiklerimizi tamamladık. Bağlantıları doğru kuran başka paragraflar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Ancak ile karşıtlık: 3; bu nedenle ile sonuç: 3; konu ve bütünlük: 2; üç cümle ve yazım: 2 puan.

30. SORU

CEVAP

Örnek devam: Defteri görevliye götürdüm. Görevli ismin okulun eski öğrencilerinden birine ait olduğunu söyledi. Birlikte okulun duyuru panosuna bir not bıraktık. Ertesi gün defterin sahibi geldi ve içindeki anılarını yeniden bulduğu için bize teşekkür etti. Uygun başka olaylar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Başlangıçla bağlantı: 2; olay gelişimi: 3; çözüm: 2; zaman sırası: 1; 4-5 yeni cümle ve yazım: 2 puan.

Kapsam: ÖDSGM 2026-2027 8. sınıf Türkçe 1. yazılı kazanımları. Biçim referansı: MEB 2024-2025 örnek yazılı soruları. Set birden fazla senaryoya hazırlık içindir. Metinler özgündür; MEB sorusu değildir. Açık uçlu yanıtlarda aynı anlamdaki doğru ifadeler kabul edilir.

Resmî kaynaklar: Güncel konu-soru dağılımı | MEB örnek soru kitapçığı

MATEMATİK

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Çarpanlar ve katlar • Temel bilgiler ve problemler

Soru 1-5 • İşlemlerinizi ve gerekçelerinizi gösteriniz.

01. SORU

Temel

360 sayısını asal çarpanlarının çarpımı biçiminde, üslü ifadeler kullanarak yazınız. Birbirinden farklı asal çarpanlarını belirtiniz.

02. SORU

Temel

540 sayısının asal çarpanlarına ayrılmış biçimi $540 = 2^a \cdot 3^b \cdot 5$'tir. a ve b'yi bulunuz. 540'ın 18'e tam bölündüğünü asal çarpanlarıyla açıklayınız.

03. SORU

Uygulama

84 kız ve 126 erkek öğrenci gruplara ayrılacaktır. Grupların kız öğrenci sayıları birbirine, erkek öğrenci sayıları birbirine eşit olacaktır. Kimse açıkta kalmadan en fazla kaç grup kurulur? Bir grupta kaç kız ve kaç erkek olur?

04. SORU

Uygulama

A servisi 18, B servisi 30 dakikada bir hareket ediyor. Saat 09.00'da birlikte hareket eden servisler, bundan sonra ilk kez saat kaçta birlikte hareket eder? Neden ortak kat kullandığınızı açıklayınız.

05. SORU

Uygulama

14, 21, 25, 49 ve 77 sayılarından hangileri 30 ile aralarında asaldır? Seçtiğiniz ve elediğiniz sayıları ortak asal çarpanlarına göre açıklayınız.

MATEMATİK

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Çarpanlar ve katlar • Üslü ifadelere geçiş

Soru 6-10 • İşlemlerinizi ve gerekçelerinizi gösteriniz.

06. SORU

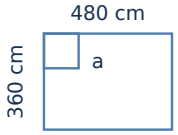
Muhakeme

İki basamaklı x doğal sayısı için EBOB(72, x) = 12'dir. x'in alabileceği bütün değerleri bulunuz. Başka değer bulunmadığını açıklayınız.

07. SORU

Muhakeme

360 × 480 cm boyutundaki zemin eş kare fayanslarla, kesme ve boşluk olmadan kaplanacaktır. En büyük fayansın kenarını ve gereken fayans sayısını bulunuz.

08. SORU

Muhakeme

48 × 72 m boyutundaki bahçenin çevresine, köşeler dahil eş aralıklarla ağaç dikilecektir. Aralık metre cinsinden doğal sayıdır. En az kaç ağaç gerekir? Köşeleri iki kez saymadan açıklayınız.

09. SORU

Temel

$A = (-2)^4$, $B = -2^4$ ve $C = 2^{-3}$ değerlerini bulunuz. A ile B'nin neden farklı olduğunu açıklayınız.

10. SORU

Temel

Bir öğrenci $3^4 + 3^4 = 3^8$ yazmıştır. Hatayı açıklayınız. Doğru sonucu önce 3^4 çarpanıyla, sonra doğal sayı olarak yazınız.

MATEMATİK

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Üslü ifadeler • Kurallar ve gösterimler

Soru 11-15 • İşlemlerinizi ve gerekçelerinizi gösteriniz.

11. SORU

Temel

$(2^7 \cdot 4^3) \div 8^2$ işleminin sonucunu 2'nin bir kuvveti olarak yazınız. Aynı tabana dönüşümleri gösteriniz.

12. SORU

Uygulama

Bir öğrenci "$(-3)^{-2}$ ile -3^{-2} eşittir." diyor. İki değeri hesaplayıp iddiayı değerlendiriniz. Sayıları küçükten büyüğe sıralayınız.

13. SORU

Uygulama

Her birinde 2^6 dosya bulunan 4^3 kutudaki dosyalar raflara dizilecektir. Her rafa 2^8 dosya sığıyor. Kaç raf gerekir? Üslü ifadelerle gösteriniz.

14. SORU

Temel

4 800 000 ve 0,000072 sayılarını bilimsel gösterimle yazınız. Bilimsel gösterimde pozitif katsayının sağlaması gereken eşitsizliği belirtiniz.

15. SORU

Uygulama

30,405 sayısını 10'un tam sayı kuvvetleriyle çözümleyiniz. 4 ve 5 rakamlarının basamak değerlerini ayrı ayrı yazınız.

MATEMATİK

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Üslü ifadeler • Uygulama ve muhakeme

Soru 16-20 • İşlemlerinizi ve gerekçelerinizi gösteriniz.

16. SORU

Uygulama

$0{,}0064 = A \cdot 10^{-3} = B \cdot 10^{-5}$ eşitliğinde A ve B'yi bulunuz. İki gösterimden hangisi bilimsel gösterimdir? Gerekçenizi yazınız.

17. SORU

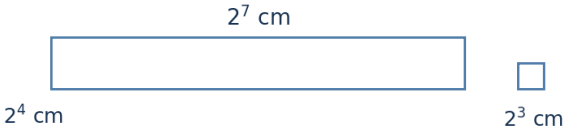
Uygulama

$5^{x} \cdot 25^{2} = 125^{3}$ eşitliğini sağlayan x tam sayısını bulunuz. Sonucunuzu eşitlikte kontrol ediniz.

18. SORU

Muhakeme

Kenarları 2^{4} cm ve $2^{\prime}$ cm olan karton, kenarı 2^{3} cm olan eş karelere firesiz kesiliyor. Kaç kare elde edilir? Kenarlardaki kare sayılarıyla kontrol ediniz.

19. SORU

Uygulama

Bir gözlemevi, her biri $2{,}5 \cdot 10^{6}$ bayt olan $4 \cdot 10^{3}$ görüntü kaydediyor. Toplam veri kaç bayttır? Bilimsel gösterimle yazınız.

20. SORU

Muhakeme

$A = 8{,}1 \cdot 10^{-4}$, $B = 0{,}00079$ ve $C = 79 \cdot 10^{-5}$ sayılarını eşitlik varsa belirterek küçükten büyüğe sıralayınız. C'yi bilimsel gösterimle yazınız.

MATEMATİK

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Kareköklü ifadeler • Temel bilgiler

Soru 21-25 • İşlemlerinizi ve gerekçelerinizi gösteriniz.

21. SORU

Temel

Alanı 144 cm² olan karenin bir kenarını ve çevresini bulunuz. Kenarı bulurken neden karekök kullandığınızı açıklayınız.

22. SORU

Temel

$\sqrt{70}$ ve $\sqrt{130}$ hangi iki ardışık doğal sayı arasındadır? Kullandığınız tam kareleri eşitsizliklerle gösteriniz.

23. SORU

Temel

$\sqrt{72}$ ve $\sqrt{200}$ ifadelerini $a\sqrt{b}$ biçiminde yazınız. a ve b pozitif tam sayılardır; b mümkün olan en küçük değeri almalıdır. Tam kare çarpanları gösteriniz.

24. SORU

Uygulama

$4\sqrt{3}$ ve $3\sqrt{7}$ ifadelerinin katsayılarını kök içine alıp sayıları küçükten büyüğe sıralayınız. Kullandığınız kuralı açıklayınız.

25. SORU

Uygulama

Ece $3\sqrt{5}$ m, Mert $\sqrt{50}$ m, Deniz $2\sqrt{13}$ m atlamıştır. Uzaklıkları çoktan aza sıralayınız. Karşılaştırmayı kök içindeki sayılarla gösteriniz.

MATEMATİK

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Kareköklü ifadeler • Uygulama ve muhakeme

Soru 26-30 • İşlemlerinizi ve gerekçelerinizi gösteriniz.

26. SORU

Uygulama

Alanı 108 cm² olan karenin bir kenarını $a\sqrt{b}$ biçiminde yazınız. a ve b pozitif tam sayılardır; b mümkün olan en küçük değeri almalıdır. Kenar hangi iki ardışık doğal sayı arasındadır?

27. SORU

Muhakeme

n doğal sayısı için $7 < \sqrt{n} < 8$'dir. n'nin en küçük ve en büyük değerlerini bulunuz. Kaç farklı n değeri vardır? Açıklayınız.

28. SORU

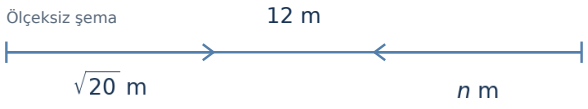
Muhakeme

Bir öğrenci $\sqrt{288} = \sqrt{144 \cdot 2} = 12 \cdot 2 = 24$ yazıyor. Hatayı açıklayınız. Doğru sonucu en sade $a\sqrt{b}$ biçiminde yazıp hangi iki ardışık doğal sayı arasında olduğunu bulunuz.

29. SORU

Muhakeme

12 m'lik parkurun karşı uçlarından birbirine doğru yürüyen iki öğrenci $\sqrt{20}$ m ve n metre yol alıyor. Henüz karşılaşmıyorlar ve araları 2 m'den az kalıyor. n pozitif tam sayıysa bütün değerlerini bulunuz.

30. SORU

Muhakeme

a pozitif tam sayısı için $\sqrt{200} \le a\sqrt{2} < \sqrt{450}$ veriliyor. a'nın bütün değerlerini bulunuz. Sınırları kök dışına çıkararak açıklayınız.

ÇÖZÜMLER

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Çarpanlar ve katlar • Temel bilgiler ve problemler

Soru 1-5 • İşlem basamakları ve değerlendirme

01. SORU

ÇÖZÜM

$360 = 36 \cdot 10 = 2^3 \cdot 3^2 \cdot 5$. Birbirinden farklı asal çarpanlar **2, 3 ve 5**'tir. Üsler, o asalın çarpımda kaç kez bulunduğunu gösterir.

Puanlama (10 puan): Asal çarpanlara ayırma 6; üslü yazım 2; farklı asal çarpanları belirtme 2 puan.

02. SORU

ÇÖZÜM

$540 = 54 \cdot 10 = 2^2 \cdot 3^3 \cdot 5$ olduğundan **a = 2, b = 3**. $18 = 2 \cdot 3^2$ çarpanları 540'ta bulunur. Bu nedenle tam bölünür; 540 ÷ 18 = **30**.

Puanlama (10 puan): a ve b değerleri 4; 18'in asal çarpanları 2; bölünebilme gerekçesi ve sonuç 4 puan.

03. SORU

ÇÖZÜM

Grup sayısı 84 ve 126'nın ortak bölenidir. En fazla grup için EBOB(84, 126) = **42** alınır. Her grupta 84 ÷ 42 = **2 kız**, 126 ÷ 42 = **3 erkek** öğrenci olur.

Puanlama (10 puan): EBOB seçimi ve gerekçe 3; EBOB hesabı 4; gruptaki öğrenci sayıları 3 puan.

04. SORU

ÇÖZÜM

A'nın hareketi 18'in, B'nin hareketi 30'un katı kadar dakika sonra tekrarlanır. İlk ortak süre EKOK(18, 30) = **90 dakika**dır. 09.00 + 1 saat 30 dakika = **10.30**.

Puanlama (10 puan): Ortak kat gerekçesi 3; EKOK hesabı 4; saat hesabı 3 puan.

05. SORU

ÇÖZÜM

$30 = 2 \cdot 3 \cdot 5$. 14, 2'yi; 21, 3'ü; 25, 5'i ortak çarpan olarak taşır. $49 = 7^2$ ve $77 = 7 \cdot 11$, 30 ile ortak asal çarpan taşımaz. Yanıt **49 ve 77**dir. Aralarında asal olmak için iki sayının da asal olması gerekmez.

Puanlama (10 puan): 49 ve 77'yi seçme 4; diğerlerini ortak çarpanlarıyla eleme 3; seçilenleri gerekçelendirme 3 puan.

ÇÖZÜMLER

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Çarpanlar ve katlar • Üslü ifadelere geçiş

Soru 6-10 • İşlem basamakları ve değerlendirme

06. SORU

ÇÖZÜM

x, 12'nin iki basamaklı katlarından biri olmalıdır: 12, 24, 36, 48, 60, 72, 84, 96. 72 ile EBOB'ları sırasıyla 12, 24, 36, 24, 12, 72, 12, 24'tür. Koşulu sağlayanlar **12, 60 ve 84**tür.

Puanlama (10 puan): Aday katları belirleme 3; EBOB kontrolleri 4; tam ve doğru liste 3 puan.

07. SORU

ÇÖZÜM

Fayans kenarı iki kenarı da tam bölmelidir. En büyük kenar EBOB(360, 480) = **120 cm**. Kısa kenarda 360 ÷ 120 = 3, uzun kenarda 480 ÷ 120 = 4 fayans vardır. Toplam **3 · 4 = 12 fayans** gerekir.

Puanlama (10 puan): EBOB modeli 3; 120 cm sonucu 3; kenarlardaki adetler ve toplam 4 puan.

08. SORU

ÇÖZÜM

En az ağaç için en büyük aralık seçilir: EBOB(48, 72) = **24 m**. Çevre 2 · (48 + 72) = 240 m. Kapalı çevrede aralık sayısı ağaç sayısına eşittir: 240 ÷ 24 = **10 ağaç**. Başlangıç ağacı sona dönüldüğünde tekrar sayılmaz.

Puanlama (10 puan): En büyük aralığı bulma 4; çevre hesabı 2; 10 ağaç ve köşe sayımı açıklaması 4 puan.

09. SORU

ÇÖZÜM

A = 16, B = -16, C = 1/8. A'da taban -2'dir; çift kuvvet pozitiftir. B'de üs yalnızca 2'ye aittir, eksi işareti kuvvet alındıktan sonra uygulanır. Negatif üs, sayının çarpma işlemine göre tersinin kuvvetini verir.

Puanlama (10 puan): Üç doğru değer 6; parantez ve işlem önceliği açıklaması 4 puan.

10. SORU

ÇÖZÜM

Üslerin toplanması aynı tabanlı ifadelerin **çarpımında** geçerlidir; toplamada uygulanmaz. $3^4 + 3^4 = \mathbf{2 \cdot 3^4 = 2 \cdot 81 = 162}$.

Puanlama (10 puan): Hata açıklaması 4; ortak çarpanla yazım 3; 162 sonucu 3 puan.

ÇÖZÜMLER

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Üslü ifadeler • Kurallar ve gösterimler

Soru 11-15 • İşlem basamakları ve değerlendirme

11. SORU

ÇÖZÜM

$4^3 = (2^2)^3 = 2^6$; $8^2 = (2^3)^2 = 2^6$. Sonuç $2^{7+6-6} = \mathbf{2^7}$ (= 128).

Puanlama (10 puan): Aynı tabana çevirme 4; çarpma ve bölmede üs kuralları 4; sonuç 2 puan.

12. SORU

ÇÖZÜM

$(-3)^{-2} = 1/(-3)^2 = \mathbf{1/9}$. $-3^{-2} = -(1/3^2) = \mathbf{-1/9}$. İddia yanlıştır. Sıralama **$-1/9 < 1/9$** şeklindedir.

Puanlama (10 puan): İki değeri bulma 6; iddiayı gerekçeli değerlendirme 2; sıralama 2 puan.

13. SORU

ÇÖZÜM

Kutu sayısı $4^3 = 2^6$. Toplam dosya $2^6 \cdot 2^6 = 2^{12}$. Raf sayısı $2^{12} \div 2^8 = 2^4 = \mathbf{16}$.

Puanlama (10 puan): Kutu sayısını dönüştürme 2; toplam dosya 4; bölme ve raf sayısı 4 puan.

14. SORU

ÇÖZÜM

4 800 000 = **$4{,}8 \cdot 10^6$**; 0,000072 = **$7{,}2 \cdot 10^{-5}$**. Pozitif sayıların bilimsel gösteriminde katsayı **$1 \le a < 10$** koşulunu sağlar.

Puanlama (10 puan): Her bilimsel gösterim 4; katsayı koşulu 2 puan.

15. SORU

ÇÖZÜM

30,405 = **$3 \cdot 10^1 + 4 \cdot 10^{-1} + 5 \cdot 10^{-3}$**. Sıfır katsayılı terimler yazılmayabilir. 4'ün basamak değeri **0,4**; 5'inki **0,005**tir.

Puanlama (10 puan): Çözümlemede doğru katsayı ve üsler 6; iki basamak değeri 4 puan.

ÇÖZÜMLER

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Üslü ifadeler • Uygulama ve muhakeme

Soru 16-20 • İşlem basamakları ve değerlendirme

16. SORU

ÇÖZÜM

A = 6,4; B = 640. $6{,}4 \cdot 10^{-3}$ bilimsel gösterimdir; katsayı 1 ile 10 arasındadır. $640 \cdot 10^{-5}$ aynı değeri verir ama katsayısı 10'dan küçük olmadığı için bilimsel gösterim değildir.

Puanlama (10 puan): A ve B değerleri 6; bilimsel gösterimi seçme 2; gerekçe 2 puan.

17. SORU

ÇÖZÜM

$25^2 = 5^4$; $125^3 = 5^9$. Böylece $5^{x+4} = 5^9$, $x + 4 = 9$ ve **x = 5**. Kontrol: $5^5 \cdot 5^4 = 5^9$.

Puanlama (10 puan): Aynı tabana dönüştürme 4; x değerini bulma 4; kontrol 2 puan.

18. SORU

ÇÖZÜM

Dikdörtgen alanı $2^{4+7} = 2^{11}$; bir kare alanı $(2^3)^2 = 2^6$. Adet 2^{11-6} = **32**. Kontrol: kısa kenarda 2, uzun kenarda 16 kare; $2 \cdot 16 = 32$.

Puanlama (10 puan): Alanları üslü yazma 4; bölme ve adet 4; kenarlardan kontrol 2 puan.

19. SORU

ÇÖZÜM

Toplam = $(2{,}5 \cdot 4) \cdot 10^{6+3} = 10 \cdot 10^9 =$ **$1 \cdot 10^{10}$ bayt**. $10 \cdot 10^9$ değerce doğrudur; bilimsel gösterim için katsayı 1'e dönüştürülmelidir.

Puanlama (10 puan): Çarpma modelini kurma 3; katsayı ve üs işlemleri 4; bilimsel gösterim ve birim 3 puan.

20. SORU

ÇÖZÜM

A = 0,00081; B = 0,00079; C = 0,00079. Bu nedenle **B = C < A**. C'nin bilimsel gösterimi **$7{,}9 \cdot 10^{-4}$ m**dir. Katsayılar ancak üsler eşitlendiğinde doğrudan karşılaştırılır.

Puanlama (10 puan): Ortak gösterime dönüştürme 4; eşitlik ve sıralama 4; C'nin bilimsel gösterimi 2 puan.

ÇÖZÜMLER

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Kareköklü ifadeler • Temel bilgiler

Soru 21-25 • İşlem basamakları ve değerlendirme

21. SORU

ÇÖZÜM

Karenin alanı kenarın karesidir. Kenar $\sqrt{144} = 12$ cm; çevre $4 \cdot 12 = 48$ cm. Kenarı bulmak, karesi 144 olan pozitif sayıyı bulmaktır.

Puanlama (10 puan): Kenar uzunluğu 4; çevre 3; karekökün anlamı ve birimler 3 puan.

22. SORU

ÇÖZÜM

$64 < 70 < 81$ olduğundan $8 < \sqrt{70} < 9$. $121 < 130 < 144$ olduğundan $11 < \sqrt{130} < 12$. Pozitif sayılarda karekök almak sıralamayı korur.

Puanlama (10 puan): Her sayı için doğru tam kareler 3 ve doğru aralık 2 olmak üzere toplam 10 puan.

23. SORU

ÇÖZÜM

$72 = 36 \cdot 2$ olduğundan $\sqrt{72} = 6\sqrt{2}$. $200 = 100 \cdot 2$ olduğundan $\sqrt{200} = 10\sqrt{2}$. En büyük tam kare çarpan kullanılır; kök içindeki 2 daha fazla sadeleşmez.

Puanlama (10 puan): Her ifadede tam kare çarpanı belirleme 2 ve doğru sadeleştirme 3; toplam 10 puan.

24. SORU

ÇÖZÜM

$4\sqrt{3} = \sqrt{48}$; $3\sqrt{7} = \sqrt{63}$. $48 < 63$ olduğundan $4\sqrt{3} < 3\sqrt{7}$. Pozitif katsayı kök içine karesi alınarak girer.

Puanlama (10 puan): Kök içi dönüşümler 6; doğru sıralama 2; kuralı açıklama 2 puan.

25. SORU

ÇÖZÜM

Ece: $3\sqrt{5} = \sqrt{45}$; Mert: $\sqrt{50}$; Deniz: $2\sqrt{13} = \sqrt{52}$. $52 > 50 > 45$ olduğundan sıralama **Deniz, Mert, Ece** olur.

Puanlama (10 puan): Kök içine alma 4; kök içi karşılaştırma 3; doğru öğrenci sırası 3 puan.

ÇÖZÜMLER

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Kareköklü ifadeler • Uygulama ve muhakeme

Soru 26-30 • İşlem basamakları ve değerlendirme

26. SORU

ÇÖZÜM

$108 = 36 \cdot 3$ olduğundan kenar $6\sqrt{3}$ cm'dir. $100 < 108 < 121$ olduğundan $10 < \sqrt{108} < 11$. Kenar 10 cm ile 11 cm arasındadır.

Puanlama (10 puan): Tam kare çarpan ve sadeleştirme 5; komşu tam karelerle aralık 5 puan.

27. SORU

ÇÖZÜM

$49 < n < 64$ olur. En küçük değer **50**, en büyük değer **63**tür. Adet $63 - 50 + 1 = 14$. 49 ve 64, sıkı eşitsizliği sağlamaz.

Puanlama (10 puan): Aralığı kurma 4; uç değerleri belirleme 3; 14 sayısı ve gerekçe 3 puan.

28. SORU

ÇÖZÜM

Hata, $\sqrt{2}$ yerine 2 yazılmasıdır. Doğrusu $\sqrt{288} = 12\sqrt{2}$. $256 < 288 < 289$ olduğundan $16 < \sqrt{288} < 17$.

Puanlama (10 puan): Hatanın yeri ve açıklama 4; doğru sadeleştirme 3; aralık ve gerekçe 3 puan.

29. SORU

ÇÖZÜM

Kalan uzaklık $12 - \sqrt{20} - n$ olup 0 ile 2 arasındadır. $4 < \sqrt{20} < 5$. n = 6 için kalan uzaklık 1 ile 2, n = 7 için 0 ile 1 arasındadır. n ≤ 5 için uzaklık 2'den büyüktür; n ≥ 8 için karşılaşılmıştır. **n = 6 veya 7.**

Puanlama (10 puan): Uzaklık modelini kurma 3; 6 ve 7'yi doğrulama 4; diğerlerini eleme 3 puan.

30. SORU

ÇÖZÜM

$\sqrt{200} = 10\sqrt{2}$ ve $\sqrt{450} = 15\sqrt{2}$. Böylece $10 \le a < 15$ elde edilir. Değerler **10, 11, 12, 13, 14**tür. Sol uç dahil, sağ uç hariçtir.

Puanlama (10 puan): Sınırları sadeleştirme 4; katsayı eşitsizliği 3; eksiksiz liste 3 puan.

Kapsam: ÖDSGM 2026-2027 8. sınıf 1. yazılı kazanımları. Birden fazla senaryoya hazırlık içerir. Sorular MEB yayını değildir. Her soruda 10 puanlık değerlendirme önerilmiştir.

Resmî kaynaklar: Konu-soru dağılımı | MEB örnek soru kitapçığı

MAD EĞİTİM

T.C. İNKILAP TARİHİ

VE ATATÜRKÇÜLÜK

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Avrupa’daki gelişmeler ve Osmanlı Devleti

Soru 1-5 • Cevaplarınızı örneklerle ve gerekçeleriyle açıklayınız.

Fransız İhtilali ile yayılan milliyetçilik düşüncesi çok uluslu devletlerde bağımsızlık hareketlerini etkiledi. Sanayi İnkılabı üretimi artırırken ham madde ve pazar arayışını güçlendirdi. Osmanlı Devleti bu gelişmelerin siyasi ve ekonomik sonuçlarıyla karşılaştı.

01. SORU

Milliyetçilik düşüncesinin Osmanlı Devleti gibi çok uluslu devletleri neden etkilediğini açıklayınız.

02. SORU

Sanayi İnkılabı’nın ham madde ve pazar arayışını artırmasını üretimdeki değişimle ilişkilendiriniz.

03. SORU

Avrupa’da fabrikalarda üretilen malların Osmanlı pazarına girmesi, geleneksel üreticileri nasıl etkileyebilir?

04. SORU

Osmanlıcılık düşüncesiyle farklı toplulukların ortak bir Osmanlı kimliği etrafında birleştirilmek istenmesinin amacını açıklayınız.

05. SORU

Metindeki gelişmelerden birini siyasi, birini ekonomik etkisiyle eşleştiriniz. Her eşleştirme için kısa bir gerekçe yazınız.

T.C. İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK
8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Mustafa Kemal’in çocukluk ve öğrenim hayatı

Soru 6-10 • Cevaplarınızı örneklerle ve gerekçeleriyle açıklayınız.

Mustafa Kemal, Selanik’te farklı kültürlerin ve çeşitli yayınların bulunduğu bir ortamda yetişti. Askerî öğrenimine Selanik’te başladı, Manastır ve İstanbul’da devam etti. Okul derslerinin yanında edebiyata, tarihe ve yabancı dil öğrenmeye ilgi duydu.

06. SORU

Selanik’in farklı kültürleri bir arada barındırmasının Mustafa Kemal’in düşünce dünyasına nasıl katkı sağlamış olabileceğini açıklayınız.

07. SORU

Mustafa Kemal’in okuduğu Harp Akademisi, Manastır Askerî İdadisi, Selanik Askerî Rüştiyesi ve Harp Okulunu öğrenim sırasına göre yazınız.

08. SORU

Mustafa Kemal’in edebiyat ve tarih gibi farklı alanlarla ilgilenmesi hangi kişilik özelliğiyle ilişkilendirilebilir? Gerekçenizi yazınız.

09. SORU

Yabancı dil öğrenmesi, farklı düşünceleri ve dünyadaki gelişmeleri izleme açısından ona nasıl bir imkân sağlamış olabilir?

10. SORU

Mustafa Kemal 1905’te Harp Akademisinden hangi rütbeyle mezun olmuştur? Öğrenimindeki sürekliliği onun mesleki hazırlığıyla ilişkilendiriniz.

T.C. İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK
8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Fikir hayatını etkileyen kişiler ve ortamlar

Soru 11-15 • Cevaplarınızı örneklerle ve gerekçeleriyle açıklayınız.

Mustafa Kemal’in fikir dünyası yalnız okul dersleriyle oluşmadı. Namık Kemal’in vatan ve hürriyet düşünceleri, Mehmet Emin Yurdakul’un millî duyguları öne çıkaran eserleri ve farklı düşünürlerin kitapları onun ilgisini çekti. Arkadaşlarıyla fikir alışverişi de yaptı.

11. SORU

Namık Kemal’in eserlerinin Mustafa Kemal’in hangi duygularını ve düşüncelerini etkilediği söylenebilir?

12. SORU

Mehmet Emin Yurdakul’un millî duyguları öne çıkaran eserleri hangi düşünce alanıyla ilişkilendirilebilir?

13. SORU

Farklı düşünürlerin eserlerini okuması, Mustafa Kemal’in düşüncelerini oluştururken nasıl bir yaklaşım izlediğini gösterir?

14. SORU

Arkadaşlarla fikir alışverişi yapılması, okunan bilgilerin değerlendirilmesine nasıl katkı sağlayabilir?

15. SORU

“Mustafa Kemal’in fikir hayatı yalnızca tek bir kişinin etkisiyle oluşmuştur.” yargısını metinden iki unsur kullanarak değerlendiriniz.

T.C. İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK
8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Askerlik hayatı ve kişilik özellikleri

Soru 16-20 • Cevaplarınızı örneklerle ve gerekçeleriyle açıklayınız.

Mustafa Kemal, Trablusgarp’ta yerel halkın örgütlenmesine katkı sağladı. Çanakkale’de kritik durumlarda inisiyatif aldı. Sofya’da askerî ataşe olarak görev yaparken farklı bir ülkenin siyasi ve toplumsal yaşamını gözlemledi. Bu örnekleri kişilik özellikleriyle ilişkilendiriniz.

16. SORU

Mustafa Kemal’in Trablusgarp’ta yerel halkın direnişini örgütlemesi hangi kişilik özelliğine kanıt olabilir? Açıklayınız.

17. SORU

Çanakkale’de kritik bir durumda sorumluluk alıp karar vermesi, liderlik ve kararlılıkla nasıl ilişkilendirilebilir?

18. SORU

Mustafa Kemal’in Sofya’daki görevinin adını yazınız. Bu görevin ona askerî alan dışında kazandırabileceği bir deneyimi belirtiniz.

19. SORU

Farklı görev yerlerinde edindiği deneyimlerin ülke sorunlarına bakışını nasıl geliştirebileceğini açıklayınız.

20. SORU

Mustafa Kemal’in şu görevlerini eskiden yeniye sıralayınız: 1915 Çanakkale Muharebeleri’ndeki komutanlığı, Trablusgarp’taki görevi, Sofya askerî ataşeliği.

T.C. İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK
8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

I. Dünya Savaşı’nın nedenleri

Soru 21-25 • Cevaplarınızı örneklerle ve gerekçeleriyle açıklayınız.

Savaş öncesinde Avrupa’da sömürge ve pazar rekabeti, silahlanma ve devletler arası bloklaşma güçlenmişti. Avusturya-Macaristan veliahdının 1914’te Saraybosna’da öldürülmesinin ardından gelişen kriz, ittifak ilişkileriyle daha geniş bir savaşa dönüştü.

21. SORU

I. Dünya Savaşı’nın uzun vadeli nedenlerinden ikisini metinden yazınız.

22. SORU

Saraybosna’daki suikastı savaşın başlamasını tetikleyen olay olarak tanımlamak ile tek nedeni saymak arasında ne fark vardır?

23. SORU

Bloklaşma ve ittifak ilişkileri yerel bir krizin yayılmasını nasıl kolaylaştırmıştır?

24. SORU

Sömürgecilik yarışını ham madde ve pazar ihtiyacıyla ilişkilendiriniz.

25. SORU

Osmanlı Devleti’nin kaybettiği toprakları geri alma isteği, savaşa katılma beklentileri bakımından nasıl değerlendirilebilir? Bu beklentinin savaşın sonucunu garanti edip etmediğini belirtiniz.

T.C. İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK
8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Osmanlı cepheleri ve Mondros

Soru 26-30 • Cevaplarınızı örneklerle ve gerekçeleriyle açıklayınız.

Osmanlı Devleti, Süveyş Kanalı’na yönelik harekâtla İngiltere’nin bağlantılarını zorlamayı amaçladı. Çanakkale’de İtilaf kuvvetlerinin Boğazları geçme girişimine karşı savaştı. Savaş sonunda imzalanan Mondros’un 7. maddesi, İtilaf Devletlerinin güvenliklerini tehdit eden durumda stratejik noktaları işgal etmesine imkân tanıyordu.

26. SORU

Süveyş Kanalı’na yönelik harekât hangi cepheyle ilişkilidir? Osmanlı Devleti bu harekâtla İngiltere’nin hangi bağlantısını kesmek istemiştir?

27. SORU

Çanakkale’de verilen mücadeleyi Osmanlı Devleti açısından savunma savaşı olarak nitelendirmenin gerekçesi nedir?

28. SORU

Çanakkale’de İtilaf Devletlerinin Boğazları geçememesi, Rusya’ya bu yoldan yardım ulaştırma planını nasıl etkilemiştir?

29. SORU

Mondros’un 7. maddesi, Osmanlı toprak bütünlüğü açısından neden tehlikeli görülmüştür?

30. SORU

İşgaller karşısında Mustafa Kemal’in bağımsızlığı korumaya yönelik direnişi savunması ile işgallere karşı çıkmadan uzlaşma umulması arasında temel yaklaşım farkını açıklayınız.

T.C. İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK
8. SINIF | CEVAP ANAHTARI

Örnek cevaplar ve değerlendirme notları

01. Farklı ulusal toplulukların bağımsız devlet kurma isteklerini güçlendirebilmiş, ayrılıkçı hareketler çok uluslu yapının bütünlüğünü zorlamıştır.

02. Artan üretim daha fazla ham madde ihtiyacı ve üretilen malları satmak için daha geniş pazar arayışı doğurmuştur.

03. Fabrika mallarıyla fiyat ve üretim miktarı bakımından rekabet etmekte zorlanabilirler; yerli üretim olumsuz etkilenebilir.

04. Ayrılıkları azaltmak ve devletin bütünlüğünü korumak. Farklı toplulukları ortak aidiyet ve eşit yurttaşlık düşüncesiyle bir arada tutmak amaçlanmıştır.

05. Örnek: Milliyetçilik-bağımsızlık hareketleri siyasi etki; Sanayi İnkılabı-ham madde/pazar arayışı ekonomik etki. İlişkiyi açıklayan uygun örnekler kabul edilir.

06. Farklı yaşam biçimlerini ve düşünceleri tanımasına, karşılaştırma yapmasına ve bakış açısının genişlemesine katkı sağlamış olabilir.

07. Selanik Askerî Rüştiyesi → Manastır Askerî İdadisi → Harp Okulu → Harp Akademisi.

08. Çok yönlülük, araştırmacılık veya öğrenmeye açıklık. Askerî derslerin dışındaki alanlarla ilgilenmesiyle ilişki kurulmalıdır.

09. Yabancı yayınları okuyup farklı fikirleri ve uluslararası gelişmeleri daha doğrudan takip etmesini kolaylaştırmıştır.

10. Kurmay yüzbaşı. Devam ettiği askerî okullar bilgi ve becerilerini geliştirerek mesleğe hazırlanmasına katkı sağlamıştır.

11. Vatan sevgisi ve hürriyet/özgürlük düşüncesi.

12. Millî bilinç ve milliyetçilik düşüncesiyle.

13. Farklı kaynaklardan yararlanan, karşılaştıran, araştıran ve düşünmeye açık bir yaklaşım izlediğini gösterir.

14. Görüşleri karşılaştırma, gerekçeleri tartışma ve kendi düşüncelerini geliştirme imkânı sağlayabilir.

15. Yanlıştır. Namık Kemal, Mehmet Emin Yurdakul, farklı düşünürlerin kitapları ve arkadaşlarla fikir alışverişinden ikisine değinilmelidir.

16. Teşkilatçılık/örgütleyicilik ve liderlik. Yerel güçleri ortak savunma amacıyla bir araya getirmesi gerekçe gösterilir.

T.C. İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK
8. SINIF | CEVAP ANAHTARI

Örnek cevaplar ve değerlendirme notları

17. Zor durumda karar vererek sorumluluk üstlenmesi, çevresindekileri yönlendirebilen ve aldığı kararı uygulayan bir lider olduğuna örnektir.

18. Askerî ataşelik (ataşemiliterlik). Diplomatik ilişkileri, başka bir ülkenin yönetimini veya toplumsal yaşamını gözlemleme deneyimi.

19. Farklı toplumları, yönetim biçimlerini ve askerî koşulları tanıması; sorunları karşılaştırarak değerlendirmesine ve çözüm üretmesine katkı sağlamış olabilir.

20. Trablusgarp'taki görevi → Sofya askerî ataşeliği → 1915 Çanakkale Muharebeleri'ndeki komutanlığı. Kontrol bilgisi: Trablusgarp 1911-1912, Sofya'ya atanma 1913, Çanakkale Muharebeleri 1915. Soruda tarihlerin ayrıca yazılması istenmemektedir.

21. Sömürge ve pazar rekabeti, silahlanma ve bloklaşmadan ikisi. Milliyetçilik gibi doğru ek nedenler de kabul edilir.

22. Suikast krizi başlatan yakın olaydır; savaşın oluşumunda daha önceden biriken siyasi ve ekonomik rekabet de etkilidir. Tek neden olarak açıklamak yetersizdir.

23. Devletlerin müttefiklerini desteklemesi, iki devlet arasındaki çatışmanın daha fazla ülkeye yayılmasına yol açmıştır.

24. Sanayileşen devletler üretim için ham madde, mallarını satmak için pazar aramış; bu rekabet sömürgecilik yarışını artırmıştır.

25. Savaşa katılmayı destekleyen yönetici çevrelerin beklentilerinden biridir. Bir amaç veya beklenti, başarıyı ve sonucu garanti etmez.

26. Kanal Cephesi. İngiltere'nin sömürgeleriyle ve özellikle Hindistan'la bağlantısını zorlamak/kesmek amaçlanmıştır.

27. İtilaf kuvvetlerinin Osmanlı topraklarına ve Boğazlara yönelik saldırısına karşı savunma yapılmıştır.

28. Boğazlar üzerinden Rusya'ya yardım ulaştırma planı başarısız olmuştur.

29. Güvenlik gerekçesiyle stratejik noktaların işgaline dayanak oluşturmuş ve toprakların işgale açık hâle gelmesine yol açmıştır.

30. Direniş yaklaşımı bağımsızlığı ve ülke bütünlüğünü etkin mücadeleyle korumayı; işgallere karşı çıkmadan uzlaşma ummak ise dış güçlerin tutumuna güvenerek çözüm beklemeyi öne çıkarır. Gerekçeli karşılaştırma aranır.

MAD EĞİTİM

T.C. İNKILAP TARİHİ

VE ATATÜRKÇÜLÜK

8. SINIF | CEVAP ANAHTARI

Kapsam ve kullanım notu

Bu çalışma 30 özgün açık uçlu sorudan oluşan bir hazırlık havuzudur. MEB'in 2026-2027 1. dönem ilk yazılı konu-soru dağılım tablosundaki farklı senaryoların kapsamı esas alınmıştır. Tek bir resmî sınavın soru sayısını veya ağırlık dağılımını aynen taklit etmez. Okulun seçtiği senaryo ve öğretmenin duyurduğu kapsam dikkate alınmalıdır.

Avrupa'daki gelişmelerin Osmanlı Devleti'ne etkileri; Mustafa Kemal'in çocukluğu, öğrenimi, fikir ve askerlik hayatı; I. Dünya Savaşı'nın nedenleri ve Osmanlı Devleti; Mondros. Kazanımlar: İTA.8.1.1, İTA.8.1.2, İTA.8.1.3, İTA.8.1.4, İTA.8.2.1, İTA.8.2.2 ve İTA.8.2.3. Mondros bazı ilk yazılı senaryolarında yer almaktadır.

İlk altı sayfa öğrenci sorularıdır. Ardından örnek cevap anahtarı gelir. Sorular bilgi, olay çözümleme, neden-sonuç ve gerekçeli öneri becerilerini çalıştırır. Örnek olaylar eğitim amacıyla kurgulanmıştır. Krokiler ve modeller şematiktir.

Örnek cevapların sözcüğü sözcüğüne tekrarı beklenmez. Konuya uygun ve doğru, sorunun tüm bileşenlerini karşılayan alternatif cevaplar kabul edilir. Açık uçlu sorularda olayla bağlantı, gerekçe ve istenen örnekler değerlendirilmelidir. Kişisel veya yerel örnek istenen sorularda tek bir zorunlu cevap yoktur.

Kaynak: MEB ÖDSGM, 2026-2027 1. Dönem Konu Soru Dağılım Tabloları, Sosyal Bilgiler ve T.C. İnkılap Tarihi dosyası. İncelenen sayfa: 8. sınıf. Kontrol tarihi: 23.10.2026.

https://odsgm.meb.gov.tr/www/1donem-konu-soru-dagilim-tablolari-2026-2027/icerik/1724

https://cdn.eba.gov.tr/yardimcikaynaklar/2026/09/KSDT/sosyal2.xlsx

Tarihsel kontrol: MEB Atatürk Öğrenim Hayatı; OGM İnkılap Tarihi yardımcı materyalleri; MSB Atatürk Sitesi.

https://www.meb.gov.tr/ataturk/Hayati/OgrenimYıllari

https://ogmmateryal.eba.gov.tr/panel/upload/files/p5vzllnnduh.pdf

https://ata.msb.gov.tr/Sayfa/SayfaGoster/milli-mucadele-donemi

https://ata.msb.gov.tr/Sayfa/SayfaGoster/ataturk-kronolojisi

MAD EĞİTİM

FEN BİLİMLERİ

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Mevsimlerin oluşumu

Soru 1-5 • İşlemlerinizi ve gerekçelerinizi gösteriniz.

K kenti 40° kuzey, L kenti 40° güney enlemindedir. Sorularda verilen tarihler okul düzeyindeki mevsim başlangıçlarıdır. Güneş ışınlarının geliş açısını yerel öğle vakti ve aynı yatay yüzeye göre değerlendiriniz.

01. SORU

Mevsimlerin oluşmasında etkili olan Dünya’ya ait iki temel özelliği veya hareketi yazınız.

02. SORU

21 Haziran’da K ve L kentlerinde hangi mevsimler başlar? Sırasıyla yazınız.

03. SORU

21 Aralık’ta K kentinde gündüz süresi gece süresinden uzun mudur, kısa mıdır? L kentinde durum nasıldır?

04. SORU

21 Haziran’da K kentine gelen ışınlar 21 Aralık’a göre daha büyük açıyla mı, daha küçük açıyla mı gelir? Birim yüzeye aktarılan enerji açısından açıklayınız.

05. SORU

“Yaz mevsimi, Dünya Güneş’e en yakın konumda olduğu için oluşur.” açıklaması doğru mudur? Aynı tarihte iki yarım kürede farklı mevsimler yaşanmasıyla ilişkilendiriniz.

FEN BİLİMLERİ

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

DNA’nın yapısı ve kavramlar

Soru 6-10 • İşlemlerinizi ve gerekçelerinizi gösteriniz.

Bir DNA molekülünde toplam 120 nükleotid vardır. Adenin nükleotidi sayısı 35, guanin nükleotidi sayısı 25’tir. Sayılar molekülün iki zincirinin toplamına aittir. Modelde eşleşmelerin eksiksiz ve hatasız olduğu kabul edilir.

06. SORU

Bir DNA nükleotidini oluşturan üç temel bileşeni yazınız.

07. SORU

DNA’da bulunan dört organik bazın adını ve eşleşen baz çiftlerini yazınız.

08. SORU

Bu DNA’daki timin ve sitozin nükleotidi sayılarını ayrı ayrı bulunuz.

09. SORU

Bu molekülde toplam kaç deoksiriboz şekeri ve kaç fosfat bulunur? Nükleotid sayısıyla ilişkilendiriniz.

10. SORU

Nükleotid, gen, DNA ve kromozom arasındaki ilişkiyi açıklayınız. Genin DNA’ya, DNA’nın kromozoma nasıl katıldığını belirtiniz.

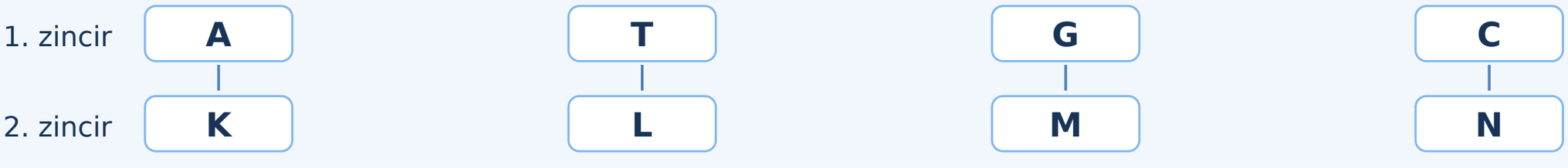
FEN BİLİMLERİ

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

DNA modeli üzerinde eşleşme

Soru 11-15 • İşlemlerinizi ve gerekçelerinizi gösteriniz.

Şema bir DNA parçasını gösterir. Birinci zincirdeki bazlar soldan sağa A, T, G, C’dir. K, L, M ve N, karşı zincirdeki bazların yerini tutar.

11. SORU

K, L, M ve N yerine gelmesi gereken bazların adlarını veya harflerini sırasıyla yazınız.

12. SORU

Bu DNA parçasının iki zincirinde toplam kaç nükleotid vardır? Gerekçenizi yazınız.

13. SORU

Bir zincirdeki A bazının karşısına G yazılması doğru bir eşleşme midir? Doğru karşılığını belirtiniz.

14. SORU

Bu parçada toplam adenin sayısı ile toplam timin sayısını karşılaştırınız. Guanin ile sitozin için de aynı karşılaştırmayı yapınız.

15. SORU

Yalnızca bazların gösterildiği bu çizim, DNA nükleotidinin hangi iki bileşenini göstermemektedir? Adlarını yazınız.

FEN BİLİMLERİ

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

DNA’nın kendini eşlemesi

Soru 16-20 • İşlemlerinizi ve gerekçelerinizi gösteriniz.

Başlangıçtaki DNA molekülünün iki zinciri E1 ve E2 olarak işaretlenmiştir. Bu DNA bir kez hatasız eşleniyor. Eşlenme sonunda oluşan iki DNA’nın zincirlerinin hangilerinin eski, hangilerinin yeni olduğunu açıklayınız. Yeterli yapı birimi bulunduğu kabul edilir.

16. SORU

Eşlenmenin başlangıcında DNA’nın iki zinciri arasındaki baz eşleşmeleri nasıl değişir?

17. SORU

Eski bir zincirdeki A, T, G ve C bazlarının karşısına yeni zincir kurulurken sırasıyla hangi bazlar gelir?

18. SORU

Bir kez eşlenme sonunda kaç DNA molekülü oluşur? Her birindeki eski ve yeni zincir sayılarını yazınız.

19. SORU

“Eski zincirlerin ikisi aynı DNA’da kalır, diğer DNA tamamen yeni iki zincirden oluşur.” açıklaması doğru mudur? Doğrusunu yazınız.

20. SORU

Başlangıç DNA’sı 200 nükleotidliyse bir kez eşlenmek için dışarıdan toplam kaç yeni nükleotid gerekir? Eşlenme sonunda iki DNA’daki toplam nükleotid sayısı kaç olur?

FEN BİLİMLERİ

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Kalıtımın temel kavramları

Soru 21-25 • İşlemlerinizi ve gerekçelerinizi gösteriniz.

Bezelyelerde tek bir karakter inceleniyor. Sarı tohum aleli A, yeşil tohum aleli a ile gösteriliyor. A, a’ya tam baskındır. Çevresel etkiler ihmal edilerek AA, Aa ve aa genotipleri karşılaştırılıyor.

21. SORU

AA, Aa ve aa genotiplerinin her birinde görülen tohum rengini yazınız.

22. SORU

Hangi genotipler homozigot, hangisi heterozigottur? Adlarını belirterek yazınız.

23. SORU

Genotip ve fenotip kavramlarını bu örnek üzerinden açıklayınız.

24. SORU

Sarı tohumlu bir bezelyenin genotipi kesinlikle AA mıdır? Olası genotiplerini yazıp açıklayınız.

25. SORU

Aa genotipli bir bezelyenin oluşturabileceği gametlerde bu karakter için hangi aleller bulunabilir? Bir gamet her iki aleli birden taşır mı?

FEN BİLİMLERİ

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Tek karakter çaprazlaması

Soru 26-30 • İşlemlerinizi ve gerekçelerinizi gösteriniz.

A sarı, a yeşil tohum alelidir ve A, a'ya tam baskındır. Aa × Aa çaprazlamasında gametleri birleştirerek boş kutuları doldurunuz. Her yavrunun oluşumu bağımsızdır.

	A	a
A		
a		

Aa × Aa

26. SORU

Çaprazlama tablosundaki dört kutuya gelmesi gereken genotipleri yazınız.

27. SORU

Yavrularda beklenen AA, Aa ve aa genotiplerinin olasılıklarını ayrı ayrı bulunuz.

28. SORU

Sarı ve yeşil tohum fenotiplerinin görülme olasılıklarını bulunuz.

29. SORU

Bu çaprazlamadan oluşan ilk yavru yeşilse bir sonraki yavrunun yeşil olma olasılığı değişir mi? Olasılığı ve gerekçesini yazınız.

30. SORU

Aynı çaprazlamadan 100 yavru elde edilirse ortalama kaçının yeşil olması beklenir? Sonucun kesinlikle bu sayıda olmak zorunda olup olmadığını açıklayınız.

FEN BİLİMLERİ

8. SINIF | CEVAP ANAHTARI

Örnek cevaplar ve değerlendirme notları

01. Dünya’nın eksen eğikliği ve Güneş çevresindeki dolanma hareketi. Eksenin yöneliminin yıl boyunca yaklaşık korunması da modelin parçasıdır.

02. K’de yaz, L’de kış başlar.

03. K’de gündüz geceden kısa, L’de gündüz geceden uzundur.

04. Daha büyük açıyla, dik açıya daha yakın gelir. Işık aynı büyüklükteki yüzeye daha yoğun enerji aktarır.

05. Yanlıştır. Temel neden eksen eğikliği ve dolanmadır. Aynı anda iki yarım küre Güneş’e yaklaşık aynı uzaklıkta olmasına rağmen farklı mevsimler yaşar.

06. Fosfat, deoksiriboz şekeri ve organik baz.

07. Adenin (A), timin (T), guanin (G), sitozin (C). Eşleşmeler A-T ve G-C’dir.

08. Timin 35, sitozin 25. Çift zincirli DNA’da A=T ve G=C.

09. 120 deoksiriboz ve 120 fosfat. Her nükleotitte bir şeker ve bir fosfat bulunur.

10. Nükleotidler DNA’nın yapı birimleridir. Gen, DNA üzerindeki belirli bir bölgedir. DNA, proteinlerle birlikte paketlenerek kromozom yapısını oluşturur.

11. K=T, L=A, M=C, N=G.

12. 8 nükleotid. Dört baz çifti vardır; her baz bir nükleotidin parçasıdır.

13. Yanlıştır. A’nın karşısına T gelmelidir.

14. Toplam A=2, T=2; G=2, C=2. Her bazın toplam sayısı tamamlayıcı bazının sayısına eşittir.

15. Deoksiriboz şekeri ve fosfat. Şema bunları göstermeyen basitleştirilmiş bir modeldir.

16. İki zincir arasındaki eşleşmeler açılır, zincirler birbirinden ayrılır. Her eski zincir yeni zincire kalıp olur.

17. A’nın karşısına T, T’nin karşısına A, G’nin karşısına C, C’nin karşısına G.

18. İki DNA molekülü oluşur. Her birinde bir eski ve bir yeni zincir bulunur.

FEN BİLİMLERİ

8. SINIF | CEVAP ANAHTARI

Örnek cevaplar ve değerlendirme notları

19. Yanlıştır. E1’in yanına yeni zincir, E2’nin yanına başka bir yeni zincir kurulur. Her DNA bir eski ve bir yeni zincir taşır.

20. 200 yeni nükleotid gerekir. Eşlenme sonunda toplam 400 nükleotid, her DNA’da 200 nükleotid bulunur.

21. AA sarı, Aa sarı, aa yeşil.

22. AA ve aa homozigot; Aa heterozigottur.

23. Genotip karakterin alel yapısıdır: örneğin Aa. Fenotip gözlenen özelliktir: örneğin sarı tohum.

24. Kesinlikle AA değildir. AA veya Aa olabilir; A aleli her ikisinde de sarı fenotipin ortaya çıkmasını sağlar.

25. A veya a aleli taşıyan gametler oluşabilir. Bir gamet bu karakter için alellerden yalnız birini taşır.

26. Üst satır: AA, Aa. Alt satır: Aa, aa.

27. AA: 1/4 (%25), Aa: 2/4 (%50), aa: 1/4 (%25).

28. Sarı: 3/4 (%75). Yeşil: 1/4 (%25).

29. Değişmez; %25’tir. Her yavrunun oluşumu bağımsızdır, önceki sonuç sonraki olasılığı değiştirmez.

30. Ortalama 100 × 1/4 = 25 yeşil yavru beklenir. Bu olasılığa dayalı bir beklentidir; gerçek sayı farklı olabilir.

MAD EĞİTİM

FEN BİLİMLERİ

8. SINIF | CEVAP ANAHTARI

Kapsam ve kullanım notu

Bu çalışma 30 özgün açık uçlu sorudan oluşan bir hazırlık havuzudur. MEB’in 2026-2027 1. dönem ilk yazılı konu-soru dağılım tablosundaki farklı senaryoların kapsamı esas alınmıştır. Tek bir resmî sınavın soru sayısını veya ağırlık dağılımını aynen taklit etmez. Okulun seçtiği senaryo ve öğretmenin duyurduğu kapsam dikkate alınmalıdır.

Mevsimler; DNA ve genetik kod; DNA modeli ve eşlenme; kalıtım kavramları ve tek karakter çaprazlamaları. İlgili kazanımlar: F.8.1.1.1, F.8.2.1.1, F.8.2.1.2, F.8.2.1.3, F.8.2.2.1 ve F.8.2.2.2.

İlk altı sayfa öğrenci sorularıdır. Ardından cevap anahtarı gelir. Sorular temel bilgiden açıklama, model kurma ve gerekçeli yoruma ilerler. Modeller şematiktir; aksi belirtilmedikçe gerçek büyüklük ve uzaklık ölçeği taşımaz.

Örnek cevapların sözcüğü sözcüğüne tekrarı beklenmez. Bilimsel olarak doğru, sorunun tüm bileşenlerini karşılayan alternatif cevaplar kabul edilir. Sayısal sorularda işlem, birim ve isteniyorsa yön; çizimlerde ise ilgili öğeler ve etiketler değerlendirilmelidir.

Kaynak: MEB ÖDSGM, 2026-2027 1. Dönem Konu Soru Dağılım Tabloları, Fen Bilimleri dosyası. İncelenen sayfa: 8. sınıf. Kontrol tarihi: 22.10.2026.

https://odsgm.meb.gov.tr/www/1donem-konu-soru-dagilim-tablolari-2026-2027/icerik/1724

https://cdn.eba.gov.tr/yardimcikaynaklar/2026/09/KSDT/fen3_2.xlsx